

Kamenné památky Miletínska

Svatý Linhart u Miletínka

Barokní socha svatého Linharta (též Leonarda) stojí na západní hranici miletínského katastru, za Bažantnicí na rozcestí k Miletínku a Červené Třemešné. Představuje světce v biskupském ornátu s mitrou na hlavě, žehnajícího směrem k Miletínu. V ruce drží knihu, symbol moudrosti, u nohou mu sedí hříbě. Svátý Linhart pocházel podle legendy ze šlechtické rodiny, před jmenováním biskupem však dal přednost životu poustevníka, léčil nemocné a všeobecně pomáhal lidem, kteří navštěvovali jeho poustevnu. Z té se stal později klášter, jehož opatem se Linhart (zemřel kolem roku 570) na konci života stal. Jako světec patří mezi selské patrony – chrání rolníky, chovatele dobytka i hospodářská zvířata samotná, před nemocemi a živelnými pohromami.

Postavení sochy v roce 1772 bylo bezprostřední reakcí majitele panství Jana Sosnovce, svobodného pána z Vlkanova, na soudobé poměry. Po sedmileté válce, dvou letech neúrody a hladomoru řáčil v Čechách také dobytčí mor. Zle postihl sousední hořícké panství, miletínský velkostatek však zůstal epidemie ušetřen. Jako díkůvzdání za to, že vyšší moc ochránila jeho miletínské hospodářství, nechal zbožný baron z Vlkanova postavit Lin-

hartovu sochu. Zde trochu odbočím – Sv. Linhart a Sv. Venanc na Zvlkánce jsou jedinými sochami, jejichž postavení Josef Sosnovec z Vlkanova inicioval. To, že by byl rozmařilým šlechticem, jehož zálibou bylo stavění soch, je pouze předsudek neodpovídající skutečnosti.

Autor sochy světce v životní velikosti je neznámý (snad k němu odkazují neurčité iniciály M. K.), víme jen, že 6. listopadu 1772 vysvětil novou sochu miletínský farář Ignác Dominik Baudisch. Ve spodní části bohatě tvarovaného podstavce najdeme kartuši, na níž původně býval znak barona z Vlkanova, nahrazený v roce 1809 iniciálou nového majitele panství Ignáce Falge. Podstavec dále nese tři ryté nápisy, každý z nich v sobě skrývá chronogram 1772.

*BeatVs LeonarDVs Liberat nos a pestlfera
Lve peCorVM*

*[Blahoslavený Linhart nás osvobozuje od
zhoubné nákazy dobytka]
vzadu:*

*IosephVs Ioannes SosnoWez Liber Baro
De WilkanoWa In honoreM hVIVs SanCtI
eX Voto posVIt*

*[Josef Jan Sosnovec, svobodný pán z Vlka-
nova, ke cti tohoto svatého, jak slíbil]
Anno qVo pestlfera Lve CarltleqVe grandI
Castlgata respIrat BoeMla*

*[V roce, kdy se Čechy trestané zhoubnou
nákazou a velkou drahotou zotavily]*

Jak šel čas

1809 Jistý kameník Höffinger odsekal z kartuše na podstavci erb barona z Vlkanova a nahradil jej tesanými iniciálami IF (Ignác Falge). O opravách sochy v následujícím století nejsou zprávy.

1909 Na počátku 20. století byla socha v dobrém stavu, pouze žehnající pravici scházely některé prsty.

1961 O půl století později však skýtala socha žalostný pohled. Při opakovaných útocích vandalů přišlo hříbě o hlavu, Linhart o ruku a toho roku i o hlavu. Ta se naštěstí zachovala a o několik let později byla nasazena zpět.

1963 Rozbitá a otlučená socha byla zapsána do seznamu kulturních památek.

1992 Teprve na podzim toho roku došlo na opravu a restaurování sochy. Akademický sochař Jiří Kašpar opravil puklou hlavu, chybějící prvky nově vymodeloval, povrch očistil a konzervoval.

Socha v roce 2006

1999 Uvažovalo se o přemístění sochy do Miletína a instalaci v interiéru (podobně jako u jiných soch v okolí). K žádné změně ale nedošlo.

Prameny a literatura:

Státní okresní archiv Jičín:
- Kronika Miletína, města a okolí. Svazek II (Josef Špringer).
- Farní úřad Miletín, Pamětní kniha – Liber memorabilium 1753-1836
Archiv muzea v Miletíně:
- zápisky Františka Žáby v opise Rudolfa Dreyschuka
Dokumentace Městského úřadu Miletín.
Památkový katalog, kat. č. 1000151674, ev. list kulturní památky poř. č. 1266.
CECHNER, Antonín: Soudpis památek historických a uměleckých v království Českém. Svazek XXXI – Politický okres Novopacký. Praha 1909.
RULÍŠEK, Hynek: Postavy, atributy, symboly. Slovník křesťanské ikonografie. Nakladatelství Karmášek 2006.
Na překladu z latiny spolupracoval Mgr. Petr Polehla, Ph. D.
Fotografie: Jaroslav Šulc a autor

Jan Hlavatý

Socha v roce 1961